

NOTA

Betreft: Samenvattend verslag van de plenaire zitting ¹
- Brussel, 5 juni 2003

I. Inleiding

De voorzitter opende de zitting. Deze was gewijd aan een gedachtewisseling over deel I van de ontwerp-Grondwet (titels I tot en met III en V tot en met IX), de protocollen betreffende de rol van de nationale parlementen en betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel, alsmede over deel IV (algemene en slotbepalingen) ²

II. Gedachtewisseling

1. Deel I

Tijdens de bespreking van titel I - "Definitie en doelstellingen van de Unie" zijn vooral de artikelen I-2 en I-3 ter sprake gekomen.

In artikel I-2 over de waarden wilden verscheidene sprekers naast vrijheid in de eerste regel ook gelijkheid vermeld zien.

De opmerkingen over artikel I-3, over de doelstellingen, betroffen vooral lid 3. Vele sprekers wilden het begrip concurrentievermogen in dat lid laten staan. Voorts wilden verscheidene

¹ Het letterlijke verslag van de plenaire zitting is te vinden op de website <http://european-convention.eu.int>.

² Doc. CONV 724/1/03 REV 1 en CONV 728/03.

Conventieleden de zinsnede over de bescherming en de verbetering van de het milieu opnemen in de zin over duurzame ontwikkeling. Talrijke Conventieleden betreurden dat discriminatiebestrijding niet in dat artikel wordt vermeld. Andere voorstellen betroffen de eventuele vermelding van consumentenbescherming of diensten van algemeen belang. Tot slot hadden sommige Conventieleden twijfels bij de opneming van het begrip "territoriale samenhang" en de overeenkomstige uitbreiding van het structuurbeleid.

De grote meerderheid van de Conventieleden die zich uitspraken over titel III - "de bevoegdheden van de Unie" kon zich vinden in de opsomming en de definitie van de beginselen voor de afbakening en de uitoefening van de bevoegdheden, zoals deze in artikel I-9 staan. Sommige Conventieleden wilden het beginsel van voorrang van het recht van de Unie anders geformuleerd zien.

Wat de bevoegdheden betreft, gingen de meeste Conventieleden akkoord met de door het Praesidium voorgestelde opsomming van de gebieden die onder de verschillende bevoegdheden vallen. Sommige Conventieleden wilden dit of dat gebied van deze of gene categorie geschrapt zien. Sommigen wilden de schrapping van, bijvoorbeeld, energie in de lijst van gedeelde bevoegdheden of van concurrentie in de lijst van exclusieve bevoegdheden, ofwel de toevoeging van een welbepaald gebied, zoals toerisme, op de lijst van de bevoegdheden voor coördinerend, aanvullend of ondersteunend optreden.

Met betrekking tot de coördinatie van het economisch beleid en het werkgelegenheidsbeleid wensten sommige Conventieleden terug te keren naar de formulering van het huidige artikel 99 van het VEG, namelijk dat de lidstaten hun economisch en werkgelegenheidsbeleid binnen de Unie coördineren en dat de Unie de globale richtsnoeren voor dat beleid vaststelt.

Een Conventielid was ertegen gekant dat de verschillende soorten bevoegdheden van de Unie in de Grondwet omschreven worden.

De opmerkingen met betrekking tot titel V - "De uitoefening van de bevoegdheden van de Unie" hadden vooral betrekking op het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) en het gemeenschappelijke veiligheids- en defensiebeleid. Sommige leden wilden dat de gekwalificeerde meerderheid de regel wordt in de GBVB-besluitvormingsprocedure, terwijl anderen daar tegen waren, omdat zij vinden dat de door het Praesidium voorgestelde wijzigingen zullen bijdragen tot een versterking van het optreden van de Unie op het gebied van het buitenlands beleid.

Wat meer bepaald de defensievraagstukken betreft, stelden sommige Conventieleden zich nogmaals terughoudend op met betrekking tot de opnemings in de Grondwet van de nauwere samenwerking inzake wederzijdse defensie, alsmede van de "gestructureerde samenwerking". Een aantal Conventieleden wenste dat gestructureerde samenwerking mogelijk zou zijn, maar dan binnen het kader van de bepalingen betreffende de versterkte samenwerking.

Titel VI - "Het democratisch leven van de Unie" is relatief weinig aan bod gekomen.

Sommige Conventieleden stelden voor de tekst van artikel I-46 betreffende de participerende democratie aan te scherpen, door de dialoog met de civiele samenleving beter uit de verf te doen komen of door in de tekst te voorzien in de mogelijkheid van een initiatief van de burgers. Voorts stelden enkele Conventieleden voor de tekst van artikel I-49 over de transparantie van de werkzaamheden van de instellingen van de Unie nauwkeuriger te formuleren, voor wat de voorwaarden voor toegang tot documenten betreft. Enkele Conventieleden wilden de schrapping van artikel I-51 betreffende de status van kerken en niet-confessionele organisaties.

Met betrekking tot titel IX - "Het lidmaatschap van de Unie" was één Conventielid ervoor dat een verband wordt gelegd tussen het recht zich vrijwillig uit de Unie terug te trekken en de weigering van een lidstaat om een Grondwetswijziging te ratificeren. Een ander Conventielid was daar tegen, omdat dit volgens hem zou neerkomen op het opnemen van een uitzettingsclausule.

2. Protocollen betreffende de rol van de nationale parlementen en betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel

De Conventieleden stonden positief tegenover beide protocollen. Met betrekking tot het protocol betreffende de rol van de nationale parlementen stelden enkele Conventieleden voor het lid betreffende de COSAC te wijzigen, deze instantie voortaan "Interparlementaire Conferentie" te noemen en de functiebeschrijving ervan meer in detail uit te werken. Sommige Conventieleden betreurden dat de protocollen er niet in voorzien dat de regionale parlementen met wetgevingsbevoegdheden rechtstreeks betrokken worden bij de door deze protocollen ingestelde mechanismen en maatregelen.

3. Deel IV

De Conventieleden waren vóór het voorstel van het Praesidium om de Intergouvernementele Conferentie, die de eventuele toekomstige wijzigingen van de Grondwet moet goedkeuren, normaliter door een Conventie moet worden voorbereid.

Sommige Conventieleden wensten dat de toekomstige wijzigingen van het constitutioneel verdrag in werking kunnen treden na ratificatie door een aantal lidstaten dat kleiner is dan het totale aantal (bijvoorbeeld 4/5 van de lidstaten die 4/5 van de totale bevolking vertegenwoordigen). Volgens hen zou de vereiste ratificatie door alle lidstaten erop neerkomen dat iedere toekomstige wijziging onmogelijk wordt gemaakt. Tal van Conventieleden spraken zich uit vóór de handhaving van de huidige regeling (ratificatie door alle lidstaten), zoals ook door het Praesidium wordt voorgesteld.

Sommige Conventieleden wilden dat bepaalde delen van het constitutioneel verdrag, alsmede de technische aanpassingen van dat verdrag, met een supergekwalficeerde meerderheid kunnen worden herzien door de Raad, zonder goedkeuring door de nationale Parlementen. Een Conventielid wilde dat de nationale parlementen de wijzigingen van de Grondwet gezamenlijk zouden ratificeren.

LA CONVENTION EUROPEENNE
Session plénière jeudi 5 et vendredi 6 juin 2003

LISTE DES ORATEURS

Jeudi 5 juin (15h00)

1. Débat sur:

- **la partie I (titres I à III et V à IX)**
 - **les protocoles sur le rôle des parlements nationaux et sur l'application des principes de subsidiarité et de proportionnalité**
 - **la partie IV (dispositions générales et finales)**
docs. CONV 724/1/03 REV 1 et CONV 728/03.
-

1. M. Olivier DUHAMEL - Parlement européen
 2. M. Dick ROCHE - Irlande (Gouvernement)
 3. M. Michael FRENDÓ - Malte (Parlement)
 4. Mme Maria Eduarda AZEVEDO - Portugal (Parlement)
 5. M. Timothy KIRKHOPE - Parlement européen
 6. M. Ernâni LOPES - Portugal (Gouvernement)
 7. M. Kimmo KILJUNEN - Finlande (Parlement)
 8. M. Frans TIMMERMANS - Pays Bas (Parlement)
 9. M. Michel BARNIER - Commission
 10. M. Rytis MARTIKONIS - Lituanie (Gouvernement)
- carton bleu : Mme Ana PALACIO, M. Olivier DUHAMEL, M. Ben FAYOT*
11. M. Jozef OLEKSY - Pologne (Parlement)
 12. M. Elmar BROK - Parlement européen
 13. M. Hannes FARNLEITNER - Autriche (Gouvernement)
 14. M. Vytenis ANDRIUKAITIS - Lituanie (Parlement)
 15. Mme Hanja MAIJ-WEGGEN - Parlement européen
 16. M. Hubert HAENEL - France (Parlement)
 17. Mme Linda McAVAN - Parlement européen
 18. Mme Lena HJELM-WALLÉN - Suède (Gouvernement)
 19. M. Erwin TEUFEL - Allemagne (Parlement)
 20. M. Puiu HASOTTI - Roumanie (Parlement)
 21. M. René Van der LINDEN - Pays Bas (Parlement)

22. Mme Sylvia-Yvonne KAUFMANN - Parlement européen
23. Mme Teija TIILIKAINEN - Finlande (Gouvernement)
24. M. Andrew DUFF - Parlement européen
25. M. Reinhard BÖSCH - Autriche (Parlement)
26. M. Lamberto DINI - Italie (Parlement)
27. M. Alain LAMASSOURE - Parlement européen
28. M. Proinsias DE ROSSA - Irlande (Parlement)
29. M. Jari VILÉN - Finlande (Parlement)
30. M. Pierre LEQUILLER - France (Parlement)
31. M. Edmund WITTBRODT - Pologne (Parlement)
- carton bleu : Mme Gisela STUART, M. Olivier DUHAMEL, Mme Anne van LANCKER*
32. M. Jozsef SZÁJER - Hongrie (Parlement)
33. M. Alberto COSTA - Portugal (Parlement)
34. Mme Cristiana MUSCARDINI - Parlement européen
35. M. Péter BALÁZS - Hongrie (Gouvernement)
36. M. Sören LEKBERG - Suède (Parlement)
37. M. Josef BORRELL - Espagne (Parlement)
38. M. Dominique de VILLEPIN - France (Gouvernement)
39. M. Jürgen MEYER - Allemagne (Parlement)
40. Mme Danuta HÜBNER - Pologne (Gouvernement)
41. M. Dimitrij RUPEL - Slovénie (Gouvernement)
42. M. Göran LENNMARKER - Suède (Parlement)
43. M. Jan ZAHRADIL - Rép. Tchèque (Parlement)
- carton bleu : M. Francesco SPERONI, M. Dick ROCHE, M. Andrew DUFF*
44. M. Algirdas GRICIUS - Lituanie (Parlement)
- carton bleu : Mme Anne van LANCKER*

SUPPLEANTS

45. M. William ABITBOL - Parlement européen	* suppléant M. Bonde
46. M. Hans-Martin BURY - Allemagne (Gouvernement)	* Suppléant M. Fischer
47. M. Joachim WUERMELING - Parlement européen	* suppléant M. Mendez de Vigo
48. Baroness SCOTLAND OF ASTHAL - Royaume Uni (Gouvernement)	* suppléante M. Hain
49. M. Henrik HOLOLEI - Estonie (Gouvernement)	* suppléant M. Meri
50. Mme Helle THORNING-SCHMIDT - Parlement européen	* suppléante M. Marinho

51. M. Guntars KRASTS - Lettonie (Parlement)	* suppléant M. Pīks
52. Mme Piia-Noora KAUPPI - Parlement européen	* suppléante M. Tajani
53. M. Péter ECKSTEIN-KOVACS - Roumanie (Parlement)	* suppléant M. Athanasiu
54. Mme Elena PACIOTTI - Parlement européen	* suppléante Mme van Lancker
55. M. Jan Jacob VAN DIJK	* suppléant M. Timmermans
56. M. Pierre CHEVALIER - Belgique (Gouvernement)	* suppléant M. Michel
57. M. Paolo PONZANO - Commission	* suppléant M. Vitorino
58. Mme Neli KUTSKOVA - Bulgarie (Gouvernement)	* suppléante Mme Kuneva
<i>carton bleu : M. David HEATHCOAT-AMORY, Baroness SCOTLAND OF ASTHAL</i>	

OBSERVATEURS

M. Joao CRAVINHO - Partenaires sociaux

M. Roger BRIESCH - Comité économique et social

M. Emilio GABAGLIO - Partenaires sociaux

M. Josef CHABERT - Comité des régions

M. Manfred DAMMAYER - Comité des régions

M. Giacomo FILIBECK - Président de la Convention des jeunes